

Ankestyrelsens principafgørelse 30-17 om hjælpemiddel - behandlingsredskab - blodsukkermåleapparat

Principafgørelsen fastslår

Et produkt kan kun bevilges som et hjælpemiddel efter serviceloven, når det ikke kan bevilges efter anden lovgivning. Dette følger af servicelovens bestemmelse om subsidiaritetsprincippet.

Kommunen skal yde støtte til hjælpemidler, som har til formål at afhjælpe de varige følger af en nedsat funktionsevne. Et hjælpemiddel skal medvirke til, at borgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i videst muligt omfang gøre borger uafhængig af andres bistand i dagligdagen. Der kan alene ydes støtte til hjælpemidler, der i væsentlig grad afhjælper borgerens nedsatte funktionsevne.

Det er en forudsætning for støtte efter bestemmelsen om støtte til hjælpemidler, at hjælpemidlet ikke kan bevilges efter anden lovgivning.

Et produkt kan både være et hjælpemiddel og et behandlingsredskab. Hvilken myndighed, der i givet fald bevilger produkt afhænger af, hvordan produktet anvendes og administreres.

Hvis kommunen er i tvivl, om et produkt er et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab, skal kommunen søge afklaret, om produktet kan bevilges efter sundhedslovgivningen.

Ansvar for denne afklaring påhviler ikke alene kommunen, men er et fælles ansvar mellem kommunen og sundhedssektoren. Det er alene sundhedssektoren, der kan tage stilling til, om der er tale om et behandlingsredskab.

Det er cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet (afgrænsningscirkulæret), der anvendes ved denne afklaring.

Hvis sundhedssektoren har afgjort, at et produkt ikke kan anses som et behandlingsredskab, skal kommunen afgøre, om der er tale om et hjælpemiddel, der kan bevilges efter serviceloven – herunder foretage en væsentlighedsvurdering.

Hvis det ikke er afklaret i sundhedssektoren i den konkrete sag, om det ansøgte produkt er et behandlingsredskab, men der foreligger tilstrækkelige lægelige oplysninger til, at kommunen kan vurdere, at

produktet er et hjælpemiddel for borgeren, skal kommunen - uanset subsidiaritetsprincippet - foretage denne vurdering.

Hvis produktet ikke er et hjælpemiddel, skal kommunen ikke foretage en væsentlighedsvurdering.

Om glukosemålingssystemer til diabetikere

Om et glukosemålingssystem som måler glukoseværdier i vævet ved hjælp af en lille sensor, som aflæses ved en scanning, er et hjælpemiddel vil afhænge af, hvilke behov brugen af glukosemålingssystemet skal afhjælpe. Kommunen skal i denne vurdering inddrage oplysninger, om borgers diabetes er velreguleret, og om borger har behov for instruktion og assistance fra sundhedsfagligt personale for at kunne anvende glukosemålingssystemet.

Voksne velregulerede diabetikere

For voksne velregulerede diabetikere, som ikke har behov for instruktion og assistance til at anvende glukosemålingssystemet hjemme, vil glukosemålingssystemet være et hjælpemiddel. Her er det afgørende, at produktet giver en yderligere afhjælpning af følgerne af sygdommen. Det er fx tilfældet, hvor der er uheldige følger ved anvendelsen af de almindelige og formentlig billigere hjælpemidler.

Manglende sygdomserkendelse

For borgere med manglende sygdomserkendelse eller manglende evne til at anvende traditionelle blodsuktermålinger, vil glukosemålingssystemet ikke være et hjælpemiddel. Borgerne vil have behov for assistance fra sundhedsfagligt personale til at anvende glukosemålingssystemet og anvendelsen heraf er kontrolleret af sygehuset eller speciallægepraksis.

Børn og unge

For børn og unge, hvor der foreligger lægelige oplysninger om, at glukosemålingssystemet er nødvendigt, vil glukosemålingssystemet ikke være et hjælpemiddel, da det primære formål med brugen af glukosemålingssystemet vil være at opnå en forbedring af kontrollen med barnets eller den unges diabetes. Dette kan fx være enten fordi barnet eller den unge ikke er velreguleret, ikke får målt blodsukkeret i tilstrækkeligt omfang, ikke følger de lægelige anvisninger eller har mange bivirkninger af fingerprik.

Væsentlighedsvurdering

Kommunen bevilger i medfør af hjælpemiddelbekendtgørelsen injektions- og testmateriale til diabetikere. Kommunen yder ligeledes i medfør af hjælpemiddelbekendtgørelsen hjælp til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel.

Vurderer kommunen, at glukosemålingssystemet er et hjælpemiddel for borger, vil det bero på en konkret og individuel vurdering, om produktet i væsentlig grad yderligere end det allerede bevilgede injektions- og testmateriale kan afhjælpe borgerens varige følger af den nedsatte funktionsevne.

Kommunen kan i væsentlighedsvurderingen inddrage lægelige oplysninger om eventuelle bivirkninger af det allerede bevilgede injektions- og testmateriale. Dette kan fx være særlige fysiske gener, herun-

der nedsat følelse i fingerspidserne eller et særligt behov for mange daglige blodsukkermålinger, enten på grund af meget svingende blodsukker, eller hvis borgers erhverv kræver dette.

Det forhold, at borger oplyser fx at glukosemålingssystemet er mere hensigtsmæssigt og nemmere at bruge eller skaber mere tryghed for borger, kan ikke i sig selv føre til, at borger er væsentligt yderligere afhjulpnet med glukosemålingssystemet. Det samme gør sig gældende i forhold til, at borger ikke bryder sig om at skulle stikke sig offentligt eller at borger har skiftende arbejdssteder.

I sag nr. 1 hjemviste Ankestyrelsen sagen, da denne ikke var tilstrækkelig oplyst til, at det kunne vurderes, om borger kunne få glukosemålingssystemet bevilget som et hjælpemiddel. Ankestyrelsen lagde vægt på, at det ikke var afklaret, om borger kunne få hjælp efter anden lovgivning. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på, at der ikke forelå lægelige oplysninger i sagen.

I sag nr. 2 stadfæstede Ankestyrelsen kommunens afgørelse, da Ankestyrelsen var enig i, at glukosemålingssystemet ikke var et hjælpemiddel. Sagen omhandlede et barn, der skulle måle blodsukker mange gange i døgnet på grund af svingende blodsukker. Barnet var indstillet til fysioterapi, da han på grund af nedsat følesans havde problemer med at holde på skriveredskaber. Efter afprøvning af glukosemålingssystemet havde han fået følelsen i fingrene tilbage. Ankestyrelsen lagde vægt på sagens lægelige oplysninger og vurderede herudfra, sammenholdt med en udtalelse fra Sundheds- og Ældreministeriet, at det primære formål med brugen af glukosemålingssystemet var at opnå en forbedring af kontrollen med barnets diabetes. Ankestyrelsen lagde endvidere vægt på subsidiaritetsprincippet og at det ikke var afklaret om barnet kunne få glukosemålingssystemet bevilget efter sundhedslovgivningen.

I sag nr. 3 ændrede Ankestyrelsen kommunens afgørelse, idet glukosemålingssystemet i dette tilfælde måtte anses som et hjælpemiddel. Sagen omhandlede en mand, der som følge af cancer i bugspytkirtlen havde mistet al egenproduktion af insulin. Det var oplyst, at han skulle måle sit blodsukker mange gange dagligt. Han var velreguleret, men havde bivirkninger i form af nedsat følesans i fingrene, som følge af de mange fingerprik han foretog dagligt. Ankestyrelsen vurderede, at glukosemålingssystemet ville være en væsentlig yderligere afhjælpning for ham. Ankestyrelsen lagde vægt på sagens lægelige oplysninger om, at manden havde fået tiltagende nedsat følelse i fingerspidserne, hvilket havde indflydelse på hans arbejde, og at tæt monitorering af hans blodsukker var påkrævet, idet han kørte meget bil i forbindelse med sit erhverv.

Baggrund for at behandle sagerne principielt

Ankestyrelsen har behandlet sagerne principielt for at afklare, om et glukosemålingssystem skal betragtes som et hjælpemiddel eller som et behandlingsredskab.

Reglerne

Love og bekendtgørelser

Lov om social service (serviceloven), lov nr. 573 af 24. juni 2005, jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 18. april 2017:

- § 112, stk. 1, nr. 1 og nr. 2, om støtte til hjælpemidler.

- § 115, afgrænsning til anden lovgivning.

Bekendtgørelse nr. 740 af 13. juni 2016 om hjælp til anskaffelse af hjælpemidler og forbrugsgoder efter serviceloven:

- § 9, stk. 1, om injektions- og testmaterialer.

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber, hvortil udgiften afholdes af sygehusvæsenet (afgrænsningscirkulæret), nr. 9079 af 22. februar 2013

Afsnit 2.1.1-2.1.4.

Sundheds- og Ældreministeriets svar af 29. januar 2017.

”Ankestyrelsen har ved henvendelse af den 8. december 2016 samt opfølgende henvendelse af 20. december 2016 bedt Sundheds- og Ældreministeriet bidrage med oplysninger til Ankestyrelsens behandling af sager vedrørende kommuners afslag på bevilling af glukosemåleren FreeStyle Libre Flash som hjælpemiddel efter servicelovens § 112.

Besvarelsen på Ankestyrelsens spørgsmål fremgår nedenfor. En del af disse spørgsmål er grupperet samlet, hvor dette er vurderet som værende mest hensigtsmæssigt i forhold til besvarelsen.

Sundheds- og Ældreministeriet har indhentet oplysninger fra Sundhedsstyrelsen i forhold til de spørgsmål i høringen, der vedrører sundhedsfaglige vurderinger. Sundhedsstyrelsen har i den forbindelse baseret sig på anbefalingerne fra National Institute for Health and Care Excellence (NICE-guideline) vedrørende kontinuerlig glukose-monitorering hos patienter med type 1 diabetes¹. Sundhedsstyrelsen har i den sammenhæng bemærket, at FreeStyle Libre Flash først er markedsført efter udgivelsen af denne guideline, og at der så vidt Sundhedsstyrelsen er orienteret ikke på nuværende tidspunkt foreligger evidensbaserede anbefalinger specifikt vedrørende FreeStyle Libre Flash.

1. Hvornår er FreeStyle Libre Flash efter sundhedslovgivningen et behandlingsredskab?
2. Er der særlige sundhedsmæssige forhold, der gør sig gældende for følgende patientgrupper med diabetes: børn, teenagere, erhvervsaktive eller ældre, som har levet med diabetes i mange år?

Et integreret led i en sygehusbehandling er at forsyne patienter med de redskaber m.v., som er en naturlig og nærliggende del af behandlingsindsatsen, i de tilfælde, hvor der er behov herfor. Disse redskaber m.v. kategoriseres som behandlingsredskaber, og udgiften hertil afholdes af regionerne i henhold til sundhedsloven, jf. afgrænsningscirkulæret.

Sundheds- og Ældreministeriet har bedt Sundhedsstyrelsen om en beskrivelse af i hvilke situationer, det er relevant at bevilge den pågældende type glukosesensorer som behandlingsredskaber. Sundhedsstyrelsen har hertil oplyst følgende:

”Afgørende for, om der er tale om et behandlingsredskab er bl.a., om apparaturet er ordineret som led i en behandling, der sker under ansvar af lægen på sygehuset, og om patientens anvendelse af apparaturet er under kontrol af sygehuset indtil tilstanden er stationær. Det er Sundhedsstyrelsens vurdering, at det er relevant at bevilge glukosemålere som behandlingsredskaber i situationer, hvor de efter lægeligt skøn ordineres med henblik på at opnå forbedring i diabeteskontrollen, typisk sammen med insulinpumpe, eller som supplerende overvågning af blodsukkerniveauet hos bl.a. børn. Det er vores vurdering, at flere af kriterierne i afgrænsningscirkulærets pkt. 2.1-2.1.4 i sådanne situationer vil være opfyldt. Sundhedsstyrelsen formoder, at dette sker i henhold til de gældende anbefalinger, herunder at kontrollen med glukosemålerens anvendelse sker under ansvar af lægen på sygehus. Sundhedsstyrelsen vurderer desuden, at der i henhold til bevilling af glukosemålere som behandlingsredskaber, ikke gør sig særlige sundhedsmæssige forhold gældende for specifikke patientgrupper (børn, teenagere, erhvervsaktive eller ældre), idet det for alle grupperne gælder, at det er en behandling til udvalgte kliniske situationer, som i alle tilfælde beror på et konkret lægeligt skøn.”

***

3. Hvad er forskellen på den patientgruppe, som henholdsvis FreeStyle Libre Flash og FreeStyle Libre Navigator henvender sig til?

4. Er FreeStyle Libre Flash godkendt til børn?

5. Ved anvendelse af FreeStyle Libre Flash; hvor ofte er det da nødvendigt at anvende et ”almindeligt” blodsuktermåleapparat ved siden af?

6). Kan diabetikere selv anvende FreeStyle Libre Flash uden instruktion og opfølgning fra sygehus, herunder selv påføre sensoren på armen hver 14. dag?

Sundhedsstyrelsen har hertil oplyst følgende:

”FreeStyle Libre Navigator er et kendt behandlingsredskab, som benyttes til optimering af diabeteskontrol, bl.a. i de ovennævnte kliniske situationer, idet apparatet kan alarmere, når glukoseniveauet i vævet når en forudindstillet grænse for højt eller lavt blodsukker. Apparatet skal kalibreres mod almindelig blodsuktermåling 5 gange i løbet af de 5 dage, sensoren må sidde, og desuden skal blodsukkeret kontrolleres, hver gang apparatet alarmerer for højt eller lavt blodsukker, samt ved diskrepans mellem symptomer og måling. I denne situation kan glukosemåleren således ikke erstatte almindelig blodsuktermåling, og der kan ikke forventes en væsentlig reduktion i anvendelsen af almindelig blodsuktermåling.

FreeStyle Libre Flash er en ny model, som ikke aktivt kan alarmere, og hvor selve apparatet ikke behøver daglig kalibrering mod almindelig blodsuktermåling. Ved FreeStyle Libre Flash kan en del patienter ibrugtage apparatet uden instruktion fra sundhedsfagligt personale, herunder selv påføre sensoren hver 14. dag. Andre patienter vil have behov for instruktion og/eller assistance til selve brugen. Dette vil bero på en konkret vurdering af den enkelte patients evne til egenomsorg. Fordelen ved apparatet er, at det hos en del patienter kan reducere behovet for almindelig blodsuktermåling betydeligt, hvilket kan være praktisk, bl.a. hos børn, og hos voksne i situationer, hvor almindelig blodsuktermåling er besværlig. Ulemper manglen på aktiv alarmering, og desuden lokalreaktioner på sensoren, som kan forventes hos 11-15 % af brugerne, og hvis natur, omfang og varighed endnu må anses som værende sparsomt dokumenteret. Det

fremgår af producentens (Abbot) hjemmeside, at FreeStyle Libre Flash fra februar 2016 er CE godkendt til anvendelse på børn fra 4 år. ”

***

7. Kan FreeStyle Libre Flash sidestilles med injektions- og testmaterialer til diabetikere?

Sundhedsstyrelsen har hertil oplyst følgende:

”Dette spørgsmål kan af flere årsager ikke besvares entydigt. FreeStyle Libre Flash apparatet er endnu nyt, og der findes ingen evidensbaserede anbefalinger, som systematisk sammenligner sikkerhed og effekt mellem FreeStyle Libre Flash og de øvrige metoder til diabetesmonitorering i forskellige patientgrupper, og som objektivt vurderer kvaliteten af den foreliggende evidens, herunder kvaliteten, variationen og generaliserbarheden af de videnskabelige undersøgelser og eventuelle bias (som f.eks. sponsoring). Desuden er der, som ovenfor anført, generelle fordele og ulemper mellem de forskellige metoder. Der kan derfor dels være forskelle på sikkerhed og effekt imellem de forskellige patientgrupper, ligesom der vil være forskelle på individniveau, med hensyn til hvilket udstyr der er nødvendigt for at opnå god diabeteskontrol i den enkelte kliniske situation. Med hensyn til patientsikkerhed, kan det – som anført ovenfor under beskrivelsen af FreeStyle Libre Flash og nedenfor under beskrivelsen af de sundhedsmæssigt forsvarlige i kun at måle glukoseværdien i væv – generelt udgøre en risiko, at apparatet ikke kan alarmere ved hypoglykæmi [lavt blodsukker]. Desuden vil der skønmæssigt ses lokalreaktioner på sensoren hos 11-15 %, hvoraf nogle er af allergisk type og i sjældne tilfælde alvorlige. Omvendt kan det være en fordel at undgå de mange prik i fingeren, som er nødvendige ved almindelig blodsuktermåling, især hos børn, personer i ”våde” erhverv, eller hvor nåleprik i fingeren kan føre til øget infektionsrisiko (f.eks. hos sundhedspersonale). ”

***

8. Er det sundhedsmæssigt forsvarligt ”kun” at måle glukoseværdien i væv og ikke måle blodsukkeret?

Sundhedsstyrelsen har hertil oplyst følgende:

”Et enkelt nyt randomiseret studie som er tilkommet efter NICE guideline NG17 viser, at FreeStyle Libre Flash hos voksne patienter med god diabeteskontrol, som kan betjene apparatet, kan sidestilles med almindelig blodsuktermåling, også hvad angår sikkerhed. Det skal dog understreges, at studiet foreløbig står alene, er sponsoreret af producenten af FreeStyle Libre Flash og er foretaget i en selekteret population af voksne, som var i stand til at betjene apparatet. Studiet inkluderede ikke børn, gravide, patienter med begrænset egenomsorgsevne, patienter med insulinpumpe eller patienter med nedsat evne til at føle hypoglykæmi. På baggrund af dette og tidlige erfaringer blandt danske patienter er det sandsynligt, at apparatet vil kunne erstatte de anbefalede 4 daglige almindelige blodsuktermålinger hos den relativt store gruppe af patienter, som har god diabeteskontrol (defineret ved, at de opfylder behandlings-mål for HbA1c (langtidsblodsukker)), ikke har hyppige tilfælde af hypoglykæmi eller nedsat evne til at føle dette, ikke har behov for alarmering, ikke udvikler immunologisk hypersensitivitet eller andre typer af reaktioner på sensoren, og som kan betjene apparatet. Der foreligger imidlertid endnu ikke kliniske anbefalinger, som understøtter dette. Det vil derfor bero på en lægelig vurdering, hvorvidt det hos den enkelte patient vil være forsvarligt at undlade almindelig blodsuktermåling. ”

***

9. Hvordan forholder Sundheds- og Ældreministeriet sig til det forhold, at Ankestyrelsen i en konkret sag har erfaret, at eks. Region Hovedstaden tilkendegiver overfor en borger, at regionen afventer Ankestyrelsens principsag, alternativt en ministeriel afgørelse?

10. Finder Sundheds- og Ældreministeriet, at dette er i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet i serviceloven? Og hvordan forholder ministeriet sig til oplysningen i forhold til formålet med afgrænsningscirkulæret og hensigten med, at borgeren ikke bør falde ned mellem to stole.

Sundheds- og Ældreministeriet har via Danske Regioner bedt om en redegørelse for regionernes praksis i sagerne om bevilling af glukosesensorer. Sundheds- og Ældreministeriet vil, når denne redegørelse er modtaget, vurdere, om der evt. er brug for at kontakte regionerne med henblik på nærmere at oplyse dem om deres forpligtelser i forhold til at udlevere glukosesensorer til de patienter, der med udgangspunkt i en lægefaglig vurdering har brug for disse som led i deres behandling.

Det skal i den sammenhæng bemærkes, at Sundheds- og Ældreministeriet ikke kan træffe afgørelser i sager vedrørende bevillingsansvaret for behandlingsredskaber/hjælpemidler, men alene komme med en vejledende udtalelse. Det kan yderligere oplyses, at Region Hovedstaden ikke har henvendt sig til ministeriet med anmodning om en sådan udtalelse.

Det forudsættes, at regioner og kommuner samarbejder om at sikre, at tvivl om hvilken myndighed, der har bevillingsansvaret for et redskab, ikke kommer borgeren til skade. Den myndighed, der har tættest kontakt med borgeren, skal i givet fald umiddelbart levere det nødvendige behandlingsredskab eller hjælpemiddel til borgeren, hvorefter betalingsspørgsmålet må afklares efterfølgende mellem de involverede myndigheder, jf. afgrænsningscirkulærets afsnit 4. Såfremt region og kommune er enige om, at borgeren har brug for et givent behandlingsredskab/hjælpemiddel, men ikke sørger for at stille dette til rådighed som følge af tvivl om den ansvarlige myndighed, vil dette være i strid med princippet i afgrænsningscirkulæret.

***

11. Ankestyrelsen har endvidere i en anden konkret sag erfaret, at ansøgningen til en kommune om FreeStyle Libre som hjælpemiddel til et 6-årigt barn med diabetes, er udfyldt af hospitalet og begrundet med, at det er lægeligt nødvendigt for barnet at få bevilget FreeStyle Libre. Hvordan forholder ministeriet sig til denne ansøgning i forhold til, hvornår der er tale om et behandlingsredskab?

Såfremt der med 'lægeligt nødvendigt' menes, at apparatet er nødvendigt som led i eller som en fortsættelse af den iværksatte sygehusbehandling, vil der i henhold til afgrænsningscirkulæret være tale om et behandlingsredskab. ”

Praksis

Følgende principafgørelser er brugt ved afgørelsen og gælder stadig:

66-10: Ankestyrelsen fandt, at en glukosesensor i det konkrete tilfælde ikke kunne betragtes som et hjælpemiddel.

77-15: Ankestyrelsen fandt, at en epilepsialarm kan være både et hjælpemiddel og et behandlingsredskab. Afgørelsen må bero på en konkret vurdering af lidelsens karakter og formålet med brugen af epilepsialarmen.

De konkrete afgørelser

Sag 1, j.nr. 2016-2140-56710

Du har klaget over kommunens afgørelse om afslag på glukosemålingssystemet FreeStyle Libre til din datter X. Kommunen afgjorde sagen den 5. oktober 2016.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Kommunen skal behandle din sag igen.

Det betyder, at vi hjemviser sagen til ny behandling, og at kommunen skal afgøre sagen på ny. Du skal være opmærksom på, at en ny behandling godt kan føre til det samme resultat i din sag.

Kommunen skal, inden den afgør sagen, afklare om glukosemålingssystemet kan bevilges efter anden lovgivning.

Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at kommunen ikke kunne meddele afslag på glukosemålingssystemet FreeStyle Libre med den begrundelse, at glukosemålingssystemet er et behandlingsredskab.

Vi vurderer desuden, at sagen ikke indeholder tilstrækkelige oplysninger til, at vi kan vurdere om X har ret til glukosemålingssystemet FreeStyle Libre som et hjælpemiddel.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at det ikke er afklaret for dig, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kan bevilges efter sundhedslovgivningen.

Reglerne i serviceloven om støtte til hjælpemidler er subsidiær til anden lovgivning. Det betyder, at kommunen skal sikre sig, at det ansøgte glukosemålingssystem FreeStyle Libre ikke kan bevilges af sundhedsvæsenet, før kommunen vurderer, om det kan være et hjælpemiddel.

Det forhold, at kommunen ikke har sikret sig, at glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kan bevilges efter sundhedslovgivningen, udelukker ikke, at kommunen kan tage stilling til, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre er et hjælpemiddel for ansøgeren.

Dette forudsætter dog, at der er tilstrækkelige lægelige oplysninger i sagen.

Vi lægger vægt på, at denne sag ikke indeholder tilstrækkelige lægelige oplysninger til, at vi kan vurdere, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kunne være et hjælpemiddel for X.

Hvad skal kommunen

Kommunen skal sikre sig, om X kan få glukosemålingssystemet FreeStyle Libre bevilget efter anden lovgivning.

Kun såfremt X ikke kan få hjælp efter anden lovgivning, skal kommunen vurdere, om glukosemålingssystemet kan bevilges som et hjælpemiddel. Kommunen må da indhente relevante lægelige oplysninger om Xs funktionsnedsættelse.

Kommunen skal herefter træffe en ny afgørelse. Hvis kommunen ikke fuldt ud imødekommer din ansøgning, skal kommunen i afgørelsen angive de hovedhensyn og de faktiske oplysninger, der er indgået i kommunens vurdering.

Vi bemærker, at du kan klage over kommunens nye afgørelse efter de almindelige regler. Det betyder, at du kan klage til kommunen inden fire uger efter du har modtaget den nye afgørelse fra kommunen.

Om reglerne

Serviceovens regler om støtte til hjælpemidler er subsidiær til anden lovgivning. Kommunen er derfor forpligtet til at sikre sig, at det ansøgte redskab som eksempelvis FreeStyle Libre ikke kan bevilges af sundhedsvæsenet.

Udgifter til behandlingsredskaber afholdes af sygehusvæsenet. Om et givet apparatur eller redskab er et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel afhænger af den sammenhæng, apparaturet eller redskabet indgår i, dvs. om det opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel. Vi henviser til cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber.

Hvorvidt FreeStyle Libre er et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab afhænger derfor af, hvilke behov brugen skal afhjælpe.

Der kan ydes støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag 2, j.nr. 2016-2140-44528

Du har klaget over kommunens afgørelse om afslag på glukosemålingssystemet FreeStyle Libre Flash til din søn X. Kommunen afgjorde sagen den 27. juli 2016.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- X har ikke ret til FreeStyle Libre som et hjælpemiddel.

Det betyder, at vi stadfæster kommunens afgørelse, da vi er kommet til samme resultat.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at FreeStyle Libre ikke er et hjælpemiddel for X. Han opfylder derfor ikke betingelserne for bevilling af FreeStyle Libre som et hjælpemiddel.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på sagens lægelige oplysninger, og at det er lægeligt vurderet, at X har behov for glukosemålingssystemet FreeStyle Libre. X har svingende blodsukker og skal i gennemsnit foretage 11-12 blod-suktermålinger dagligt. Hospitalet vurderer, at brug af FreeStyle Libre vil lette Xs hverdag betydeligt, da han derved ikke behøver stikke sig så mange gange dagligt.

Vi vurderer herudfra, at det primære formål med brugen af FreeStyle Libre i Xs tilfælde er, at opnå en forbedring af kontrollen med hans diabetes. Glukosemålingssystemet er derfor ikke et hjælpemiddel for X.

Reglerne om støtte til hjælpemidler er subsidiær til anden lovgivning. Det betyder, at kommunen er forpligtet til at sikre sig, at det ansøgte glukosemålingssystem FreeStyle Libre ikke kan bevilges af sundhedsvæsenet, før kommunen vurderer, om det kan være et hjælpemiddel.

Det forhold, at kommunen ikke har sikret sig, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kan bevilges efter sundhedslovgivningen, udelukker ikke, at kommunen kan tage stilling til, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre er et hjælpemiddel for ansøgeren.

Dette forudsætter dog, at der er tilstrækkelige lægelige oplysninger i sagen.

Vi lægger vægt på, at denne sag indeholder tilstrækkelige lægelige oplysninger til, at vi kan vurdere, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kunne være et hjælpemiddel for X.

Endelig lægger vi vægt på, at Sundheds- og Ældreministeriet vurderer, at det er relevant at bevilge glukosemålere som behandlingsredskaber i de tilfælde, hvor det er hensigten at opnå forbedring af diabeteskontrollen eller som supplerende overvågning af blodsukkerniveauet hos bl.a. børn.

Ifølge sagens oplysninger, er X er otte år. Han har fået følingen i fingrene tilbage efter at have afprøvet FreeStyle Libre. Det har stor betydning for ham, at han ikke skal vækkes om natten for at få blodsukkeret målt, og han trives socialt langt bedre ved, at hans sygdom nu er langt mindre synlig for omgivelserne. Disse oplysninger kan ikke føre til et andet resultat, da en vurdering heraf kun skal foretages, hvis der er tale om et hjælpemiddel.

Om reglerne

Serviceovens regler om støtte til hjælpemidler er subsidiær til anden lovgivning. Kommunen er derfor forpligtet til at sikre sig, at det ansøgte redskab som eksempelvis FreeStyle Libre ikke kan bevilges af sundhedsvæsenet.

Udgifter til behandlingsredskaber afholdes af sygehusvæsenet. Om et givet apparatur eller redskab er et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel afhænger af den sammenhæng, apparaturet eller redskabet indgår i, dvs. om det opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel. Vi henviser til cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber.

Hvorvidt FreeStyle Libre er et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab afhænger derfor af, hvilke behov brugen skal afhjælpe.

Der kan ydes støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse.

Formålet med et hjælpemiddel er at afhjælpe de varige følger af en nedsat funktionsevne. Der kan derfor ikke bevilliges hjælpemidler med henblik på at forbedre, vedligeholde eller hindre forringelse af det aktuelle funktionsniveau. Det betyder, at der ikke kan ydes støtte efter serviceloven til behandlingsredskaber.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.

Sag 3, j.nr. 2017-2140-01589

Du har klaget over kommunes afgørelse om afslag på glukosemålingssystemet FreeStyle Libre Flash. Kommunen afgjorde sagen den 15. december 2016.

Ankestyrelsen har nu afgjort din sag.

Resultatet er:

- Du har ret til glukosemålingssystemet FreeStyle Libre Flash som et hjælpemiddel.

Det betyder, at vi ændrer kommunens afgørelse.

Kommunen skal derfor bevilge dig glukosemålingssystemet FreeStyle Libre som et hjælpemiddel. Kommunen kontakter dig.

Begrundelse for afgørelsen

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at glukosemålingssystemet FreeStyle Libre i dit tilfælde er et hjælpemiddel.

Vi vurderer også, at glukosemålingssystemet FreeStyle Libre i væsentlig grad yderligere kan afhjælpe de varige følger af din nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad yderligere kan lette din daglige tilværelse i hjemmet. Du opfylder derfor betingelserne for bevilling af glukosemålingssystemet FreeStyle Libre som et hjælpemiddel.

Hvad er afgørende for resultatet

Vi lægger vægt på, at du ifølge sagens lægelige oplysninger kan benytte almindelige testmaterialer, og at der i den forbindelse ikke foreligger oplysninger om, at din diabetes ikke er velreguleret.

Vi lægger også vægt på sagens lægelige oplysninger om, at du har særlige fysiske gener ved brug af test- og injektionsmaterialer. Det fremgår i den forbindelse, at du har fået tiltagende nedsat følelse i fingerspidserne, hvilket har indflydelse på flere af dine daglige arbejdsprocesser, hvor du arbejder med småt værktøj.

Herudover lægger vi vægt på, at du har et særligt behov for at måle dit blodsukker ofte, da du i forbindelse med dit erhverv kører meget i bil. Det fremgår således, at du skal dosere og stikke dig selv 10-15 gange dagligt.

Glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kan i væsentligt omfang erstatte blodsuktermåling.

Ifølge sagens oplysninger har du, på grund af kræft i bugspytkirtlen, fået fjernet bugspytkirtlen og som følge heraf har mistet al egen insulin produktion. Du har derfor diabetes, og skal som følge heraf bruge FreeStyle Libre til måling af glukoseniveauet.

Vi er opmærksomme på, at du, ifølge de lægelige akter, godt kan benytte dig af almindelige testmaterialer, og at du er bevilget blodsuktermåler samt test- og injektionsmaterialer til regulering af din diabetes.

Vi vurderer dog på baggrund af ovennævnte forhold, at du i væsentlig grad yderligere vil blive afhjulpet med glukosemålingssystemet FreeStyle Libre.

Reglerne i serviceloven om støtte til hjælpemidler er subsidær til anden lovgivning. Det betyder, at kommunen skal sikre sig, at det ansøgte glukosemålingssystem FreeStyle Libre ikke kan bevilges af sundhedsvæsenet, før kommunen vurderer, om det kan være et hjælpemiddel.

Det forhold, at kommunen ikke har sikret sig, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre kan bevilges efter sundhedslovgivningen, udelukker ikke, at kommunen kan tage stilling til, om glukosemålingssystemet FreeStyle Libre er et hjælpemiddel for ansøgeren.

Dette forudsætter dog, at der er tilstrækkelige lægelige oplysninger i sagen.

Vi lægger vægt på, at denne sag indeholder tilstrækkelige lægelige oplysninger til, at vi kan vurdere, at glukosemålingssystemet FreeStyle Libre er et hjælpemiddel for dig.

Om reglerne

Serviceovens regler om støtte til hjælpemidler er subsidiær til anden lovgivning. Kommunen er derfor forpligtet til at sikre sig, at det ansøgte redskab som eksempelvis FreeStyle Libre ikke kan bevilges af sundhedsvæsenet.

Udgifter til behandlingsredskaber afholdes af sygehusvæsenet. Om et givet apparatur eller redskab er et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel afhænger af den sammenhæng, apparaturet eller redskabet indgår i, dvs. om det opfylder kriterierne for at kunne kategoriseres som et behandlingsredskab eller et hjælpemiddel. Vi henviser til cirkulære om afgrænsning af behandlingsredskaber.

Hvorvidt FreeStyle Libre er et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab afhænger derfor af, hvilke behov brugen skal afhjælpe.

Der kan ydes støtte til hjælpemidler til personer med varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne eller i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse.

Formålet med et hjælpemiddel er at afhjælpe de varige følger af en nedsat funktionsevne. Der kan derfor ikke bevilliges hjælpemidler med henblik på at forbedre, vedligeholde eller hindre forringelse af det aktuelle funktionsniveau. Det betyder, at der ikke kan ydes støtte efter serviceloven til behandlingsredskaber.

Det følger endvidere af hjælpemiddelbekendtgørelsen, at der ydes hjælp til anskaffelse af det bedst egnede og billigste hjælpemiddel. Vi henviser til § 3.

Endelig følger det af hjælpemiddelbekendtgørelsen, at ansøgeren kan benytte sig af en anden leverandør end den kommunen har indgået en leverandøraftale med. Benyttes en anden leverandør, skal ansøgeren selv købe hjælpemidlet og får udgifterne hertil refunderet af kommunen. Der kan højst ydes refusion med et beløb svarende til den pris kommunen kunne have anskaffet hjælpemidlet for. Vi henviser til § 6.

Mødebehandling

Sagen er behandlet på møde. På mødet stemmer deltagerne om resultatet. Der er enighed om afgørelsen.